

Z právní praxe.

Přehled rozhodnutí nejvyššího soudu.

B. Ve věcech trestních a kárných

I. Trestní zákony.

Zlý úmysl podle § 1 tr. zák. předpokládá, že tu není skutečnost, vylučujících jednak pachatelovu schopnost poznati bezprávnost zamýšleného skutku, jednak jeho svobodu vůle. — Žádná z těchto složek pachatelova duševního života nesmí býti porušena, aby mu bylo lze přičítati čin k vině. — Opilost (§ 2, písm. c) tr. zák.) vylučuje zlý úmysl, nebyl-li pro ni pachatel s to poznati protiprávnost činu, k němuž byl nutkán požitím lihovin, nebo řídití svou vůli a určovati své jednání podle správného rozpoznání. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 614/39.)

Nouze ve smyslu § 2, písm. g) tr. zák. se nemůže dovolávati pachatel, který se trestným činem snažil jen vyhnouti povinností, které mu ukládá právní řád. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 106/40.)

Nedokonané svádění podle § 9 tr. zák. předpokládá jen, že se pachatel bezvýsledně pokusil přiměti určitou osobu, aby spáchala určitý trestný čin. Nezáleží na tom, proč jeho působení zůstalo bez výsledku. — Skutková podstata podle § 9 tr. zák. by byla vyloučena jen, kdyby činnost, k níž pachatel sváděl, byla naprosto nezpůsobilá k dosažení zamýšleného výsledku. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 106/40.)

Podle § 55 tr. zák. lze trest doplniti některými ze zостření podle § 19 tr. zák. jen, byl-li skutečně zmírněn. (Rozh. ze dne 9. března 1940, Zm I 66/40.)

Překážení v užívání svobody, které nezáleží ve věznění, naplňuje pojem omezování osobní svobody ve smyslu § 93 tr. zák. jen, blíží-li se kvalitativně věznění. — Pouhé znemožňování pohybu, jež bylo snadno přemoženo, není omezováním osobní svobody ve smyslu § 93 tr. zák. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 586/39.)

Ke skutkové podstatě zločinu veřejného násilí podle § 93 tr. zák.: Omezování osobní svobody ve smyslu § 93 tr. zák. se musí kvalitativně blížit věznění. Není však třeba, aby trvalo určitou dobu. Kratší trvání může býti vyváženo intenzitou násilí. — Nevyžaduje se, aby byly užívání osobní svobody kladeny překážky nepřekonatelné nebo takové, že by byl nemožný jakýkoliv odpor napadeného. — Pohnutka činu nerozhoduje. — K dokonání činu není třeba úplného odnětí svobody. — Škoda je objektivní podmínkou vyšší trestnosti podle § 94 tr. zák. Její rozsah je nerozhodný. Náhrada škody nebrání použití vyšší sazby podle § 94 tr. zák. (Rozh. ze dne 16. dubna 1940, Zm II 156/40.)

I jinak oprávněně omezování osobní svobody je trestné podle § 93 tr. zák., překročil-li pachatel vědomě hranice nezbytně nutné ke zločincovu zadržení. — Byl-li napadený při omezování osobní svobody lehce zraněn, je čin trestný podle druhé věty § 94 tr. zák. Poranění tu nelze podřaditi i skutkové podstatě přestupku podle § 411 tr. zák. (Rozh. ze dne 30. dubna 1940, Zm I 461/39.)

Hrozí-li pachatel zločinu podle § 99 tr. zák. vraždou a žhářstvím, je trest vyměřiti podle druhé sazby § 100 tr. zák. Není třeba, aby pachatel zamýšlel skutečně přivoditi zlo, jímž hrozil. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 623/40.)

Skutková podstata zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák. nevyžaduje, aby došlo k řádné souloži. Není k ní ani třeba, aby pachatelův pohlavní úd vnikl do ženina pohlavního ústrojí. — K pokusu násilného smilstva podle §§ 8, 125 tr. zák. stačí za ostatních jeho předpokladů každé jednání, vedoucí ke skutečnému provedení mimomanželské soulože. (Rozh. ze dne 30. března 1940, Zm I 77/40.)

Ke skutkové podstatě zločinu svedení ke smilstvu podle § 132 III tr. zák.: Svěření k vyučování odpovídá i takový poměr mezi svůdcem a vyučovanou osobou, u něhož je buď normou stanovena neb obecně předpokládána svůdcova povinnost bdíti nad mravním chováním a neporušeností vyučované osoby. — Je nerozhodné, zda se svěřená osoba dala svěsti vlivem svůdcovy autority nebo jiným jeho působením na její vůli. — Vyučováním ve smyslu ustanovení § 132 III tr. zák. je i vyučování soukromé a nesejde na tom, že je vyjednala sama svedená osoba. (Rozh. ze dne 16. dubna 1940, Zm I 42/40.)

Ublížení, které je s hlediska lékařského samo o sobě těžké, je těžkým ublížením ve smyslu § 152 tr. zák., i když z něho nevzešlo přerušení zdraví nebo nezpůsobilost k povolání trvající nejméně dvacet dní. (Rozh. ze dne 2. března 1940, Zm II 280/39.)

Ke skutkové podstatě zločinu těžkého ublížení na těle podle § 152 tr. zák. — Není třeba, aby měl pachatelův čin v zápětí jak porušení zdraví, tak i nezpůsobilost k povolání trvající aspoň dvacet dní. Stačí, že nastal ten či onen z těchto následků. (Rozh. ze dne 5. března 1940, Zm II 33/40.)

Skutková podstata zločinu těžkého poškození na těle podle § 155, písm. a) tr. zák. vyžaduje, aby pachatel způsobil poranění, byť i jen lehké, v obmyslu způsobiti některý z těžkých následků, uvedených v § 152 tr. zák. — Bylo-li poranění přivoděno takovým nástrojem a takovým způsobem, s nímž bývá obyčejně spojeno nebezpečí života (prvá věta § 155, písm. a) tr. zák.), netřeba uvedený úmysl zvláště dokazovati. Stačí tu, že si byl pachatel vědom životu nebezpečné povahy nástroje a způsobu jeho použití. — Jinak (druhá věta § 155, písm. a) tr. zák.) je třeba zjistiti, že pachatel před činem nebo při něm přímo uvážil (představil si a poznal) zlo uvedené v § 152 tr. zák. (činnost myšlenková) a že se pro ně rozhodl (činnost vůle). (Rozh. ze dne 12. března 1940, Zm I 307/39.)

K rozlišení krádeže od furtum usus. — Je krádeží, opustí-li pachatel odňaté auto, když ho byl použil k jízdě, mimo dosah vlastníkovy dispoziční moci, nestaraje se o jeho další osud a ponechávaje tak pouhé náhodě, zda se opět dostane do vlastníkovy držby. (Rozh. ze dne 5. března 1940, Zm I 17/40.)

U krádeže musí být i cena věci, rozhodná pro kvalifikaci činu, pojata do pachatelova zlého úmyslu. Stačí tu však dolus eventualis. (Rozh. ze dne 9. března 1940, Zm I 66/40.)

K subjektivní skutkové podstatě zločinu zpronevěry podle § 183 tr. zák. není třeba poškozovacího nebo zjištěného úmyslu, nýbrž stačí pachatelovo vědomí o hmotné protiprávnosti jeho jednání. — U pachatele, který prodal svěřenou mu vzorkovou kolekci, by toto vědomí bylo vyloučeno jen, kdyby byl přesvědčen, že svěřitel nebude proti prodeji nic namítati a že bude souhlasiti s úhradou ceny kolekce z pachatelovy provise. — Pouhá nabídka náhrady škody není ještě účinnou lítostí ve smyslu § 187 tr. zák. (Rozh. ze dne 27. února 1940, Zm I 562/39.)

Má-li pachatel provést co do věci, která mu byla odevzdána, pouze smluvní úkon, není mu věc svěřena ve smyslu § 183 tr. zák. — Zaměstnanec zasilatelství, jemuž byl zákazníkem odevzdán kufr k celnímu odbavení a zaslán do ciziny, se dopustí krádeže, nikoli zpronevěry, přivlastní-li si cizí valuty, které jsou v něm tajně ukryty. — S hlediska skutkové podstaty krádeže stačí, že věc byla cizí, není třeba, aby byl zjištěn její pravý majitel. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 71/40.)

Správce peněz, určených pro „Vánoční včelku“, jemuž je dovoleno poskytovat z nich zápůjčky do určité výše a tak, aby byly do vánoc vráceny, dopustí se zpronevěry (přivlastnění) svěřených mu peněz, vypůjčili si z nich částku přesahující dovolenou míru, aniž má možnost ji vrátit do vánoc a aniž si je předem jist, že ji do té doby vrátí. (Rozh. ze dne 24. dubna 1940, Zm I 113/40.)

K naplnění pojmu „trapný stav“ ve smyslu § 195 tr. zák. není třeba vyššího stupně tělesné útrapy a trýzně. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 28/40.)

Právem ve smyslu § 197 tr. zák. je i právo vymáhajícího věřitele na nerušený výkon exekuce a s ním se sbíhající právo státu na nerušený výkon spravedlnosti. (Rozh. ze dne 21. února 1940, Zm II 258/39.)

Křivého svědectví ve smyslu § 199, písm. a) tr. zák. se dopouští i svědek, který úmyslně zamlčí skutečnosti jemu známé. — Zlý úmysl tu záleží již ve svědkově vědomí, že vypovídá jako svědek a že nevyovídá pravdu. — Nezáleží na tom, zda šlo o okolnosti rozhodné či nerozhodné a mohlo-li svědectví mít vliv na rozhodnutí soudu. (Rozh. ze dne 14. března 1940, Zm I 50/40.)

Křivá výpověď, kterou v trestním řízení vydá pachatel (účastník trestného činu, slyšený jako svědek, neboť jen tehdy skutkovou podstatu zločinu křivého svědectví podle § 199, písm. a) tr. zák., chce-li se jí vyhnouti doznání k trestnému činu, o němž je právě vyslýchán jako o předmětu tohoto trestního řízení (a o němž měl tedy být podle skutečného stavu věci slyšen jen jako obviněný), nikoli však i tehdy, tají-li jí jiný, v tomto řízení nevyšetřovaný trestný čin. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 69/40.)

Při zločinu ucházení se o křivé svědectví podle § 199, písm. a) tr. zák. nezáleží na způsobu a intenzitě působení na svědkovu vůli. — Čin je dokonán již působením na svědka, i když zůstalo bezvýsledným. — Použije-li pachatel dopisu, je čin dokonán, jakmile dopis dojde sváděného. — Pozdější odvolání výzvy ke křivému svědectví nečiní pachatele beztrestným. — Je nerozhodné, že se sváděný může vzdát svědectví podle § 339 c. ř. s. — Vydá-li sváděný u soudu křivé svědectví, je uchazečova činnost spoluvinou na jeho zločinu křivého svědectví podle §§ 5, 199, písm. a) tr. zák. (Rozh. ze dne 19. března 1940, Zm II 266/39.)

Ke skutkové podstatě podle § 205 a) tr. zák.: Není odstraněním ve smyslu tohoto ustanovení, spotřebuje-li dlužník peníze získané prodejem svých věcí (pozemků) na nutnou výživu pro sebe a pro svou rodinu a na lékare a léky, k jichž úhradě je povinen podle § 91 obč. zák. (Rozh. ze dne 14. března 1940, Zm II 23/40.)

Zločin křivého obvinění podle § 209 tr. zák. lze spáchat buď udáním pro vymyšlený zločin u vrchnosti, nebo obviněním z něho takovým způsobem, že by to mohlo dáti vrchnosti podnět k vyšetřování nebo aspoň k pátrání proti obviněnému. Po subjektivní stránce se vyžaduje v prvním případě toliko vědomí o nepravdivosti skutkových tvrzení udání, v druhém případě kromě toho i vědomí, že obvinění může dáti vrchnosti pří-

činu k vyšetřování nebo pátrání proti obviněnému. (Rozh. ze dne 27. února 1940, Zm II 282/39.)

Skutková podstata zločinu krivého obvinění podle § 209 tr. zák. nevyžaduje, aby pachatel jednal v úmyslu obviniti napadeného ze zločinu a docílití toho, aby proti němu bylo zahájeno trestní řízení. (Rozh. ze dne 24. dubna 1940, Zm. II 65/40.)

Zločin nadřzování podle první věty § 214 tr. zák. lze spáchat, i když již vrchnost zná pachatele zločinu a když se již pachatel přiznal a byl již usvědčen. — Pohnutka činu je nerozhodná. — Pachatel nepřisluší právo posuzovati, jsou-li okolnosti, které tají, důležité a proč. — Otázka, za jakým účelem pachatel jednal, je otázkou skutkovou. — Po stránce subjektivní stačí ke skutkové podstatě zločinu podle první věty § 214 tr. zák., že obžalovaný, zamlčev skutečnosti, jež mohly vésti k objevení pachatele zločinu, a popřev proti pravdě na dotaz vrchnosti, že něco ví o zločinu a že zná jeho pachatele, podporoval osobu, o níž věděl, že po ní vrchnost pátrá jako po pachateli zločinu. (Rozh. ze dne 13. dubna 1940, Zm I 142/40.)

Přechovávání podle třetí věty § 214 tr. zák. předpokládá po stránce objektivní, že pachatel poskytuje tajný úkryt zločinci již trestanému, z něhož se může, jsa chráněn před stíháním, chystati k novým trestným činům, a po stránce subjektivní, že pachatel zná přechovávaného jako zločince již dříve trestaného a že vědomě podporuje jeho budoucí trestnou činnost. (Rozh. ze dne 12. března 1940, Zm II 24/40.)

K přičitatelnosti výsledku stačí, že nastal i jen pro nahodilé okolnosti, za nichž pachatel jednal (opominul jednat). — Pachatel odpovídá za vše, co je s jeho jednáním (opominutím) spojeno příčinně tak, že by to bez něho nebylo nastalo, i když konkrétní následek nastal také proto, že se k příčině, vyvolané pachatelem, přidružily ještě jiné příčiny, spočívající v dalších okolnostech, pachatelem třeba nepředvídaných a nechtěných. — Spoluzavinění poškozeného jej nezbavuje viny. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 439/39.)

Reakčním okamžikem je doba potřebná k uvážení a provedení okamžitého zákroku, jehož vyžaduje objevivší se překážka jízdy. — Je-li přehlednost jízdní dráhy snížena, byť i v nevelké celkem míře, vozidlem částečně do ní zasahujícím, je řidič automobilu povinen zmírniti jinak přípustnou nejvyšší rychlost jízdy tak, aby mohl po případě včas zastaviti. — Může a musí počítati s obecně známým zjevem, že chodci přecházejí silnici za vozidly, stojícími na ní nebo na jejím okraji. — Skutkovou podstatu podle § 335 tr. zák. naplňuje i nedbalé jednání nebo opominutí, kterým se zvýší jiným vyvolané nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. (Rozh. ze dne 5. března 1940, Zm I 640/39.)

Předpisuje-li zákonodárce více současných opatření na ochranu zdraví a života, dopustí se ten, jemuž je zákon ukládá, jednání nebo opominutí podle § 335 tr. zák., zanedbá-li i jen jedno z nich a vezjde-li z toho poškození statků, chráněných § 335 tr. zák. — Zavinění stavitele, nařídil-li proti předpisu vlád. nař. čís. 53/1931 Sb., aby bylo pro výtah materiálu použito vadného neupotřebitelného lana, a nepřesvědčil-li se, že bylo provedeno nařízené jím zajištění výtahu, ač musel vědět, že jeho stavbyvedoucí nestačí na řádné provádění dohledu nad větším počtem staveb. (Rozh. ze dne 2. dubna 1940, Zm II 275/39.)

Vlastník pískoviště, příkazavší dělníkovi práci u stěny, o níž věděl, že hrozí sesutím, by se mohl zbaviti odpovědnosti ve smyslu § 335 tr. zák. jen, kdyžby mu zakázal další práci a postaral se o to, aby zákaz uposlechl. — Dobývání písku v pískovišti, provozovaném v malém rozsahu

(jedním dělníkem) se neděje za okolností zvláště nebezpečných ve smyslu § 337 tr. zák. (Rozh. ze dne 2. dubna 1940, Zm II 10/40.)

Aberratio ictus u přestupku podle § 411 tr. zák.: Nezasáhl-li kámen osobu A., po níž jí pachatel hodil v úmyslu, vyžadovaném předpisem § 411 tr. zák., nýbrž osobu B., kterou nechtěl zasáhnouti, jde o souběh přestupku podle §§ 8, 411 tr. zák. na osobě A. s přestupkem podle § 431 tr. zák. na osobě B. (Rozh. ze dne 29. března 1940, Zm I 607/39.)

Pachatel jedná ve zlém úmyslu, předpokládaném ustanovením § 468 tr. zák., je-li si vědom, že protiprávně poškozuje cizí majetek. Pohnutka a účel činu jsou nerozhodné. (Rozh. ze dne 5. března 1940, Zm I 17/40.)

K § 516 tr. zák. — Necudný čin, spáchaný na veřejném místě (silnici) je způsobilý vzbuditi veřejné pohoršení jen, mohl-li býti podle okolností, za nichž se stal, snadno pozorován třetí osobou. Je třeba způsobilosti konkrétního rázu, nestačí pouze pomyslná (abstraktní) možnost příchodu třetí osoby. (Rozhodnutí ze dne 1. března 1940, Zm I 586/39.)

Amnestie ze dne 7. října 1938 (čl. II.): Při zkoumání otázky, jde-li o první trest ve smyslu čl. II., není obžalovanému na překážku jeho dřívější podmíněně odsouzení. (Rozh. ze dne 29. března 1940, Zm I 135/40.)

Trestná činnost podle § 46, odst. 1, č. 3. zák. č. 218/1926 Sb. (o právu původském) záleží v klamavém označení díla. — Jde o zásah do původského práva ve smyslu § 45 téhož zákona, padělá-li pachatel poštovní známky vzaté z oběhu, aby je prodával filatelistům. — V tom, že na nich padělá značku znalce známek, nelze spatřovati klamavé označení díla ve smyslu § 46, odst. 1, čís. 3 zákona o právu původském. (Rozh. ze dne 30. března 1940, Zm I 622/39.)

K § 4, čís. 1 cis. nař. čís. 275/1914 ř. zák. (o lichvě): Není třeba, ale také nestačí, aby byl čin spáchan při provozování živnosti nebo aby byl opakován. Stačí, že je z něho patrný pachatelův úmysl zjednat si častějším opakováním zdroj příjmů, aby mohl z lichvy žít zcela neb částečně. (Rozh. ze dne 5. dubna 1940, Zm II 87/40.)

Prostředkem maření exekuce jsou takové dlužníkovy činy, které záležejí ve faktické nebo právní dispozici jeho majetkem, jíž se tento majetek — třeba jen zdánlivě — odnímá věřitelovu dosahu. — Není takovou dispozicí a proto ani mařením exekuce podle § 1 zákona o maření exekuce, předstírá-li dlužník lstivě soudnímu vykonavateli, že zaplatil vymáhanou pohledávku, chtěje pouze získati času. — Jeho činnost však naplňuje skutkovou podstatu přestupku podvodu, i když nejednal v úmyslu, způsobiti hmotnou škodu, chtěje pouze získati času. (Rozh. ze dne 21. února 1940, Zm II 258/39.)

K otázce veřejného zájmu ve smyslu § 6, odst. 3 a 4 zákona o ochraně cti. — Je ve veřejném zájmu, aby bylo při ustanovování veřejných zaměstnanců postupováno podle platných předpisů a aby byly odstraněny protekční vlivy. — Je-li žalován odpovědný redaktor, nelze otázku omluvitelného omylu posuzovati podle subjektivního stanoviska pisatele článku, nýbrž podle stanoviska objektivního. Stačí důkaz okolností, z nichž by mohl každý člověk průměrných vlastností při normální bedlivosti usouditi, že jsou tvrzené okolnosti pravdivé. (Rozh. ze dne 12. března 1940, Zm II 11/40.)

Předpis § 2 zákona o ochraně cti stíhá nejen původce pomluvy, nýbrž i toho, kdo dále sdělí skutečnost, dotýkající se cti. — Ani pravdivé zprávy o veřejném soudním jednání nepožívají imunity. (Rozh. ze dne 14. března 1940, Zm II 255/39.)

Bylo-li při ukládání trestu na svobodě přihlédnuto podle § 265 tr. ř. k trestu na svobodě, uloženému obžalovanému dřívějším pravoplatným

rozsudkem, rozhoduje při zkoumání otázky, zda trest obžalovanému uložený přesahuje dobu jednoho roku (§ 1, odst. 1 zákona o podmíněném odsouzení čís. 562/1919 Sb.), úhrn obou těchto trestů na svobodě. — Okolnost, že byla do trestu započtena vyšetřovací vazba, nemá při tom vlivu. Je zmatkem podle § 281. čís. 11 tr. ř. (vykročení z trestní moci), povolil-li soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu, ač zmíněný úhrn obou trestů na svobodě přesahoval dobu jednoho roku. (Rozh. ze dne 12. dubna 1940, Zm I 63/40.)

Obchodní zmocněnec, kterého obchodník oprávněný k prodeji radiotelefonních zařízení (§ 16 zák. čís. 9/1924 Sb.) pověřil prodejem radiových přístrojů, nedopouští se přečinu (zločinu) podle § 24 zákona čís. 9/1924 Sb. tím, že nemaje sám povolení, drží radiový přístroj určený k předvádění a uskládňuje radiové přístroje, byť i byly určeny jen k opravě. K pověření stačí i neformální úmluva mezi oprávněným obchodníkem a pověřeným. (Rozh. ze dne 5. dubna 1940, Zm I 248/39.)

Ke skutkové podstatě přestupku podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. stačí po stránce objektivní, že stíhaný článek tvoří skutkovou podstatu některého z trestných činů uvedených v § 1 téhož zákona a po stránce subjektivní, že si odpovědný redaktor při náležitě pozornosti a opatrnosti mohl a měl uvědomiti obsah článku, že to však z nedbalosti opominul. — Nezáleží na subjektivním zavinění původce článku, ani na tom, zda si odpovědný redaktor uvědomil urážlivou povahu článku. (Rozh. ze dne 14. března 1940, Zm II 255/39.)

Trest vyměřený podle § 1 zákona čís. 91/1934 Sb. (o ukládání trestu smrti) nelze dále snížit podle § 338 tr. ř. — Odvolání z výroku o tomto trestu je bezdůvodné, byl-li vyměřen v nejkratším trvání, jaké připouští § 1 zákona čís. 91/1934 Sb. (patnáct let). (Rozh. ze dne 2. března 1940, Zm II 306/39.)

Předpis § 9 zákona o úplatkářství (zákon čís. 178/1924 Sb.) je povahy kogentní. — Poskytnutý dar nutno prohlásiti za propadlý, i když jím pachatel již disponoval (jej prodal a ztržené peníze spotřeboval). (Rozh. ze dne 5. dubna 1940, Zm II 50/40.)

Zlým nakládáním ve smyslu § 1 zákona čís. 309/1921 Sb. (o útisku) je každé protiprávné, okolnostmi neospravedlněné působení na tělo napadeného, má-li v zápětí třeba jen přechodnou nevolnost a je-li způsobilé vykonati nátlak na vůli napadeného. Není třeba, aby bylo spojeno s porušením tělesného zdraví nebo aby dosáhlo určité intenzity. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 586/39.)

II. Trestní řízení.

Místem spáchaného činu ve smyslu § 51, odst. 1 tr. ř. je místo, kde byla předsevzata činnost, dovršující pojem trestného činu. U podvodu je jím místo, kde nastalo uvedení v omyl. (Rozh. z 1. března 1940, Nd I 10/40.)

Trestní řád nepředepisuje, aby byl duševní stav obviněného zkoumán psychiatry. Nařizuje jen (§ 134 tr. ř.), aby byl vyšetřen dvěma lékaři, nečině při tom rozdílu co do závažnosti obvinění nebo tíže trestu. Ani okolnost, že jde o obvinění z hrdelního zločinu, nezavazuje soud, aby přibral znalce se zvláštními odbornými znalostmi ve smyslu druhého odstavce § 118 tr. ř. — Jen znalcům náleží posouditi, je-li tu postačitelny podklad pro spolehlivý posudek nebo jde-li o nesnadný případ, vyžadující delšího pozorování a vyšetřování nebo přibrání psychiatrů. — Ve zrušovacím řízení nelze odporovati věcné správnosti znaleckého posudku. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 602/39.)

Obžalovanému, který byl na příkaz předsedy soudu odveden ze zasedací

sině, zatím co byl v jeho nepřítomnosti vyslychán spoluobžalovaný, musí být po jeho návratu, nejpozději však před ukončením průvodního řízení sděleno, co se dalo v jeho nepřítomnosti, zejména co vypověděl spoluobžalovaný. — Je zmatkem podle § 344, čís. 4 tr. ř., nestalo-li se to. (Rozh. ze dne 2. března 1940, Zm I 578/39.)

Obžalovaný nemůže vznésti zmateční stížnost na svoji újmu. (Rozh. ze dne 5. dubna 1940, Zm I 63/40.)

Zmatek podle § 281, čís. 9, písm. c) tr. ř. předpokládá, že je — pro materiálně nesprávné posouzení trestného činu — nesprávný výrok rozsudku o tom, vyžaduje-li řízení veřejné nebo soukromé obžaloby, nebo je-li osoba, vystupující jako žalobce, k tomu oprávněna. — Není tímto zmatkem, ani zmatkem podle § 281, čís. 8 tr. ř., podřadil-li rozsudek žalovaný skutek obžalovaného jinému zákonnému ustanovení než obžaloba. (Rozh. ze dne 19. března 1940, Zm II 266/39.)

Tvrzením, že je zjištěný čin stíhatelný jen důchodkovými úřady, není doličován zmatek podle § 281, čís. 10 tr. ř., který lze uplatňovati jen dokazováním, že zjištěný čin tvoří jinou mírněji trestnou skutkovou podstatu podle trestního zákona, než jakou v něm shledal nalézací soud. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm I 71/40.)

Výtkou, že soud uložil obžalovanému trest nejvyšší přípustnou měrou, ač použil ustanovení § 55 tr. zák., není uplatňován zmatek podle § 281, čís. 11 tr. ř., nýbrž odvolání. — Podle § 55 tr. zák. lze trest doplniti některými ze zostření podle § 19 tr. zák. jen, byl-li skutečně zmírněn. — Je zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř., byl-li takto doplněn trest vyměřený v nejvyšší hranici použité trestní sazby. (Rozh. ze dne 9. března 1940, Zm I 66/40.)

Zákonně lhůty, stanovené v § 285, odst. 1 a v § 294, odst. 2 tr. ř. jsou neprodlužitelné. Na tom nic nemění ani okolnost, že bylo jejich zmeškání zaviněno tím, že byl k žádosti obžalovaného doručen opis rozsudku ustanovenému obhájci chudých teprve v poslední den těchto lhůt. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 623/39.)

Účelem individualisace činu ve hlavní otázce ve smyslu § 318 tr. ř. je, pokud jde o nároky na náhradu škody, zjistiti jakost poruchy práva, která podmiňuje nárok na odškodnění. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 561/39.)

Okolnost, že byl v přípravném vyšetřování zkoumán duševní stav obžalovaného, neukládá sama o sobě porotnímu soudnímu sboru povinnost, aby dal porotcům dodatkovou otázku podle § 319 tr. ř. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 561/39.)

Popřel-li obžalovaný nejen úmysl poškozovací, nýbrž i úmysl oklamati a vědomí, že šlo o veřejnou listinu, neporušil porotní soudní sbor předpis § 320 tr. ř., nedal-li porotcům vedle hlavní otázky na zločin podvodu podle § 199, písm. d) tr. zák. eventuální otázku na přestupek podle § 320, písm. f) tr. zák. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 561/39.)

Obhajoba obžalovaného nebo výsledky průvodního řízení tvoří jen tehdy podklad pro položení eventuální otázky ve smyslu paragrafu 320 trestního řádu, je-li v nich obsažena celá objektivní i subjektivní skutková podstata jiného trestného činu, který není přísněji trestný než čin uvedený v obžalobě. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 602/39.)

Okolnost, že si porotci nevyžádali poučení ve smyslu § 327, odst. 2 tr. ř. písemnou žádostí vrch. porotce, nýbrž tak, že jeden z nich přivolal předsedu porotního soudu, není zmatkem podle § 344, čís. 4 tr. ř. Neplatností je ohroženo jen ustanovení posledního odstavce § 327 tr. ř. (Rozh. ze dne 20. února 1940, Zm I 602/39.)

Rozhodne-li se porotní soud (§ 338 tr. ř.) zmírniti trest doživotního žaláře v trest dočasného žaláře, nesmí překročiti nejvyšší hranici dočasného žaláře, stanovenou předpisem § 17 tr. z. (dvacet let). (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 28/40.)

Porušení nebo nesprávné použití zákona porotním soudem (§ 344, čís. 10 tr. ř.) musí býti dovozováno ze skutkového stavu, zjištěného výrokem porotců. (Rozh. ze dne 1. března 1940, Zm I 561/39.)

Obsílku, v níž byla hodina hlavního přelíčení omylem uvedena nesprávně, nelze považovati za obsílku k hlavnímu přelíčení, vyhovující předpisu § 427, odst. 3 tr. ř. (Rozh. ze dne 19. dubna 1940, Zm I 178/40.)

Byl-li proti trestnímu příkazu (§ 10 zák. čís. 31/1929 Sb.) podán odpor, nesmí ani nalézací ani odvolací soud uložití přísnější trest na svobodě nebo na penězích, než jaký byl uložen trestním příkazem, leč by se skutkový podklad rozhodnutí podstatně změnil. — Přísnějším trestem je i změna podmíněného trestu v nepodmíněný. (Rozh. ze dne 26. dubna 1940, Zm II 108/40.)

Obžalovanému nepřisluší stížnost do usnesení, jímž byla podle § 1, čís. 1 zák. čís. 3/1878 ř. zák. zamítnuta zmateční stížnost, kterou v jeho prospěch ohlásili jeho zákonní zástupci. (Rozh. ze dne 16. března 1940, Zm II 57/40.)